

Romer i Norge, antisiganisme og formidling

Kurs for lærere og andre formidlingsaktører
27. september 2023.

Program

9.30 – 09.50 Velkommen!

Guri Hjeltnes, direktør ved HL-senteret ønsker velkommen

Presentasjon av Romano kher, romsk kultur- og ressurscenter, og begrepsavklaring

Safira Josef, rådgiver ved Romano kher.

Balder Hasvoll, rådgiver ved Romano kher.

9.50 – 11.15 Foredrag

09.50-10.35:

Digital presentasjon: Fra det romske slaveriet til livsvilkår i dag.

Maria Dumitru, PhD-stipendiat tilknyttet Critical Romani Studies, MF.

Pause

10.45-11.15

Norske romer og norske myndigheter – folkemordet og etterkrigstid

Lars Bjørndal-Lien, historiker og formidler ved HL-senteret.

11.15 – 12.15 Panelsamtale

Hva er antisiganisme? Hvilke former for antisiganisme kan romske barn og foreldre møte i skolen? Hvordan kan antisiganismen imøtegås for å skape en god skolekultur?

Ordstyrer og innledning ved Solvor Mjøberg Lauritzen, Førstemanuensis i pedagogikk ved MF Vitenskapelige høyskole.

Paneldeltakere:

Safira Josef, rådgiver ved Romano kher.

Maria Johnsen Dølo, lektor i historie og lærer ved Hersleb VGS.

Kari Hagatun, førstemanuensis i pedagogikk UiB.

12.15 – 13.00 Lunsj og mulighet for å utforske Romano kher

Romer i Norge, antisiganisme og formidling

13.00 – 14.15 Deltakelse i ulike workshops

Velg en workshop. Første person til mølla gjelder.

Workshop 1: Matlagingsworkshop med Romane Chabenata – romsk kjøkken

Romane Chabenata er et romsk matprogram som produseres av og på Romano kher. I denne workshopen lager vi romsk mat sammen, og har en samtale rundt romsk kultur.

Workshop 1 ledes av en eller flere programledere for Romane Chabenata. Les gjerne mer om det virale matprogrammet [her](#).

Workshop 2: Romanes på film og i lærebok - romsk språk som læringsressurs

Romanes betyr "på roms vis", og er et internasjonalt språk som blir brukt og forstått av romer i alle verdensdel. Romanes har i dag status som nasjonalt minoritetsspråk, men hvilke ressurser finnes til bruk i undervisning? Det vil vi utforske med utgangspunkt i blant annet den første læreboka på norsk romanes (ABC Romani shib).

Workshop 2 ledes av Balder Hasvoll, rådgiver ved Romano kher.

Workshop 3: Romano kher som læringsarena

Hvordan kan et skolebesøk til kultur- og ressursenteret Romano kher se ut? Vi utforsker senteret, læringsrommene og utstillingen som en alternativ undervisningsarena.

Workshop 3 ledes av Elise Christensen, pedagog og formidler ved HL-senteret.

Workshop 4: Folkemordet på norske romer

I denne workshopen vil vi jobbe med primærkilder knyttet til enkeltpersoner som ble rammet av myndighetenes overgrep, forfølgelse og folkemord på norske romer.

Workshop 4 ledes av Lars Bjørndal-Lien, historiker og formidler ved HL-senteret. Ta gjerne en titt på [undervisningsavdelingens tilbud](#).

Workshop 5: Digital workshop om nasjonale minoriteter med NIM

Norges institusjon for menneskerettigheter (NIM) presenterer funn fra holdningsundersøkelsen om samer og nasjonale minoriteter og et undervisningsopplegg om nasjonale minoriteter og urfolk. Workshopen vil også gi viktige perspektiver på nasjonale minoriteters rett til vern og den norske statens forpliktelser.

Workshop 5 ledes av Petter Wille, spesialrådgiver i NIM og Even Sebastian Skallerud, rådgiver i NIM. [Her](#) kan du lese mer om undervisningstilbudet.

14.15 – 14.30 Pause

14.30 – 15.00 Oppsummering av dagen

Spørsmål og oppsummering

Hva er det viktigste du tar med deg fra dagen i dag?

Exit-oppgave: hvilke tiltak kan du/din arbeidsplass iverksette for å imøtegå antisiganisme? **Tenk – skriv – lever!**